

Aurskog-Høland
kommune

AURSKOG-HØLAND KOMMUNE

VELFERDSTEKNOLOGI- PROGRAM

Program for innføring av velferdsteknologiløsninger i Aurskog-Høland kommune 2016-2019

Cathrine Haneborg
12.05.2017

Forord

Satsning på velferdsteknologi skal medvirke til utvikling av nye arbeidsrutiner og frigjøring av flere hender til helsetjenester, omsorg og pleie. Helsetjenester utenfor institusjon spiller en viktig rolle i dette arbeidet og dekker alle aldersgrupper ut fra behov, inkludert barn og unge. Kommunen skal gjennom tidlig innsats sette inn tiltak tidlig i pasientforløpet for å fremme helse og mestring der det er mulig. Formålet er å skape trygghet, øke livskvalitet og fremme tjenestekvalitet for å sikre en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste.

Det handler om forebyggende hjemmebesøk, tidlig innsats, bruk av velferdsteknologi og hverdagsrehabilitering.

Det nasjonale programmet for velferdsteknologi "Samveis" har fire hovedområder;

- å medvirke til å ta i bruk velferdsteknologi i kommunene
- komme med anbefalinger om digitale trygghetsalarmer
- bidra med standarder og rammeverk for velferdsteknologi
- legge til rette for behovsdrevet innovasjon og satsninger

Aurskog-Høland kommune vil gjennom den lokale programsatsingen sikre at velferdsteknologi bidrar til å imøtekomme forventninger om en helhetlig tilnærming til tidlig innsats og andre satsningsområder.

Bjørkelangen, 2017

**Cathrine Haneborg
Rådgiver
Velferdsteknologi**

TEKNOLOGI MESTRING SELVSTENDIGHET
INDIVIDUELLE STØTTE
BEHOV LIVSKVALITET AKTIV
SELVSTENDIGHET MESTRING
DER DU ER SOSIAL DELTAKELSE
INNOVASJON TRYGGHET LIVSKVALITET

Innhold

Forord.....	1
Hva er velferdsteknologi?	3
Overordnet mål.....	3
Strategiske hovedgrep	4
Utvikling av program og kvalifisering av prosjekter.....	4
Mål og strategier for valg av velferdsteknologi i Aurskog-Høland kommune.....	5
Hovedmål	5
Hovedmål 1- Brukerperspektivet	6
Mål	6
Hovedmål 2 – Ansatte perspektivet.....	7
Mål	7
Hovedmål 3 - Økonomiperspektivet	8
Mål	8
Hovedmål 4 - Samfunnsperspektivet.....	9
Mål	9
Informasjon og kommunikasjon.....	9
Kommunikasjonsmål.....	9
Pågående og planlagt aktivitet 2016-2017	10
Begrepsdefinisjon av responscenter/mottakscenter	10
Fremdriftsplan 2016-2019.....	11

Hva er velferdsteknologi?

I NOU 2011:11, Innovasjon i Omsorg, legges følgende definisjon til grunn:

”Med velferdsteknologi menes først og fremst teknologisk assistanse som bidrar til økt trygghet, sikkerhet, sosial deltakelse, mobilitet og fysisk og kulturell aktivitet, og styrker den enkeltes evne til å klare seg selv i hverdagen til tross for sykdom og sosial, psykisk eller fysisk nedsatt funksjonsevne. Velferdsteknologi kan også fungere som støtte til pårørende og ellers bidra til å forbedre tilgjengelighet, ressursutnyttelse og kvalitet på tjenestetilbudet. Velferdsteknologiske løsninger kan i mange tilfeller forebygge behov for tjenester eller innleggelse i institusjon.”

Begrepet velferdsteknologi kan betegne alle typer hjelpemidler, tekniske løsninger og produkter som brukes for å fremme menneskers velferd (Hoffmann 2010), der velferd er et uttrykk for summen av levestandard og opplevelsen av å ha det godt. Velferd knyttes ofte til en allmenn opplevelse av trygghet og sikkerhet, og mulighet for aktiv sosial deltagelse.

Hvorfor satse på velferdsteknologi?

Velferdsteknologiske løsninger kan bli et viktig verktøy i møtet med fremtidens demografiske utfordringer. Men også i det helsefremmende arbeidet og som et av flere verktøy til å forebygge fall, ensomhet og kognitiv svikt.

Hovedgrunnene er at velferdsteknologi kan bidra til:

- at enkeltindividet gis mulighet til å mestre eget liv og helse bedre, basert på egne premisser.
- at personer med behov for helse- og omsorgstjenester kan bo hjemme lenger, og dermed utsette tidspunktet de ellers ville måtte dra til sykehjem for kortere eller lengre perioder.
- å kunne bygge opp under målsetningen om et universelt utformet samfunn innen 2025.
- å bedre kvaliteten på tjenester, øke fleksibiliteten og bidra til bedre arbeidsmiljø
- innovasjon i helse- og omsorgstjenestene og skape nye arenaer for samvirke med nærmiljø, pårørende, frivillige, ideelle aktører, academia og næringsliv.

Overordnet mål

Overordnet mål for programmet

I 2020 er velferdsteknologi en naturlig del av tjenestetilbudet i Aurskog-Høland kommune.

Innbyggere som mottar tjenester fra Aurskog-Høland kommune skal, uavhengig av alder, funksjonsnedsettelse og bosted, kunne motta velferdsteknologitjenester der tjenesten er vurdert til å bidra til økt mestring og trygghet.

Strategiske hovedgrep

Målene skal nås gjennom utvalgte hovedsatsningsområder:

1. Fokus på ressurser og muligheter.

Programmet skal fokusere på og basere satsningen på de positive ressurser og muligheter som finnes i den sammensatte befolkningen og i det rommet som skapes gjennom programmet.

2. Fokus på innovasjon og effektivisering.

Programmet vil gjennom nytenkning og vurdering og testing av alternative løsninger for tjenesteyting bidra til å oppfylle forventninger om innovasjon og effektivisering.

3. Langsiktig og varig innsats

Langsiktig innsats innebærer at programmet går over flere år og skal synliggjøres gjennom forankring i kommunens økonomiplan. Tiltak av varig karakter skal implementeres i ordinær drift.

4. Helhetlig og tverrsektoriell innsats

Med helhetlig innsats menes en felles sektoriell innsats i kommunen som sikres gjennom forankring. Tverrsektoriell innsats innebærer også samarbeid mellom ulike forvaltningsnivå og med private interessenter hvor programmet bidrar med sin kunnskap for å styrke regional og nasjonal aktivitet.

5. Fokus på kompetanse og læring

Velferdsteknologiprogrammet skal være en kilde til utvikling, eksperimentering og læring. Det skal utvikles arenaer hvor kompetansebygging, kunnskaps- og erfaringsdeling står i høysete. Erfaringene fra programmet kan legge føringer for videre tjenesteinnovasjon.

Utvikling av program og kvalifisering av prosjekter

Hva er et program?

”Program” er først og fremst en arbeidsform, ikke en ny organisasjonsstruktur.

Velferdsteknologiprogrammet er et verktøy for helse og rehabilitering i Aurskog-Høland kommune for å nå strategiske mål.

Hvordan blir man med i programmet?

Nye prosjekter og aktiviteter kvalifiseres inn i programmet av programledelsen sammen aktuelle fagpersoner. Det foreslås flere mulige tilnærminger for kvalifisering:

1. Ut fra kartlagte behov og interne prioriteringer i kommunen iverksettes ideer ut fra en handlingsplan som sikrer finansiering.
2. Initiativ til prosjekter og FOU fra egne fagmiljøer og andre samarbeidspartnere vurderes opp mot kartlagte behov og mulige nye behov for innovasjon.
3. Andre nye ideer og behov som oppstår underveis vurderes og kvalifiseres etter vedtatte kriterier.
4. Etablerte prosjekter som har berøringspunkter med målet og som vil bidra med nytteverdi for å nå målet med programmet kan også kvalifiseres.

Behandling av prosjektideer vil skje slik:

1. Ideer som ønskes vurdert inn i programmet presenteres som en ide/notat som legges frem for kvalifisering. Det skal fremgå hva som er bakgrunnen for ideen og hvorfor den/det ønskes gjennomført. Mål må være tydelig formulert og konkrete resultater man ønsker å oppnå må beskrives.
2. Det gjennomføres en kvalifisering etter foreslåtte kriterier.
4. Det utarbeides en innføringsplan.
5. Det inngås en avtale, som kan være en samarbeidsavtale eller kontrakt som er mest vanlig med eksterne samarbeidspartnere.

Kvalifiseringskriterier

Kriterier som skal vurderes og oppfylles er:

- Det må foreligge en klar forankring i målene som er fastlagt i velferdsteknologiprogrammet
- Planlagt gjennomført i tråd med programmets strategiske hovedgrep.
- Innebærer igangsetting av tiltak som ellers ikke ville blitt igangsatt.
- Prosjektets ressurser brukes ikke til å dekke løpende driftsutgifter, eller løser lovpålagte oppgaver.
- Har en realistisk plan for gevinstrealisering og implementering.

Mål og strategier for valg av velferdsteknologi i Aurskog-Høland kommune

Hovedmål

1. **Brukerperspektivet:** Tjenestemottakere mottar tjenester som suppleres av velferdsteknologi og støtter opp om deres trygghet og mestringsevne.

2. **Ansattperspektivet:** De ansatte benytter velferdsteknologi som supplement i sitt daglige virke.
3. **Økonomiperspektivet:** Kommunen har tatt i bruk velferdsteknologi som bidrar til god ressursutnyttelse og effektive tjenester.
4. **Samfunnsperspektivet:** Kommunen har en aktiv rolle i velferdsteknologisatsningen både regionalt og nasjonalt.

Hovedmål 1- Brukerperspektivet

Tjenestemottakere mottar tjenester som suppleres av velferdsteknologi og støtter opp om deres trygghet og mestringsevne.

Mål

- Velferdsteknologi bidrar til at innbyggerne opprettholder og mestrer selvstendige og aktive liv.
- Velferdsteknologien bidrar til at bruker og pårørende opplever trygghet og mestring i egen bolig.
- Velferdsteknologi bidrar til at brukere på institusjon opplever mest mulig selvhjulpenhet.
- Brukere/ pårørende er i stand til å nyttiggjøre seg ny velferdsteknologi

“Velferdsteknologi handler ikke om teknologi, men om mennesker...” (Nis Peter Nissen)

Velferdsteknologiske løsninger skal styrke den enkeltes mulighet til å klare seg selv i hverdagen og mestre egen livssituasjon. I dette ligger også økt trygghet for brukerne og deres pårørende. Jo tidligere en person tar i bruk ulik teknologi jo mer naturlig blir det å ta det med seg inn i en eventuell fremtidig behovsrelatert forhold, og i bruk for å mestre eller opprettholde funksjoner og ferdigheter.

Teknologi kan lette hverdagen for mange og det er viktig å ta den i bruk i en tidlig fase.

Utviklingen av nye løsninger for smarte hjem handler om å ta i bruk teknologi på en slik måte at den løser folks behov, og kan benyttes av alle på en enkel måte. Det innebærer blant annet å sette smarte enheter, systemer og tjenester i stand til å samarbeide om å gjøre fornuftige valg som gjør livet enklere og tryggere for folk. Velferdsteknologi skal være en naturlig del av tjenesten 24 timer i døgnet og året rundt.

Strategier:

- Innbyggerne gis tilgang til relevant informasjon og rådgivning om bruk av både privat og offentlig velferdsteknologi.

- Etske betraktninger sett i sammenheng med brukerbehov, samtykkekompetanse og nytte skal alltid ligge til grunn for valg av velferdsteknologi.
- Brukermedvirkning skal sikres i alle prosesser rundt valg og utvikling av teknologi.

Ved måloppnåelse ønsker en å oppnå at:

- Brukere opplever å ha trygge rammer for å bo hjemme i egen bolig lengst mulig.
- Brukere etterspør teknologi som støtter tjenester de får.
- Brukere opplever mer mestring og selvstendighet ved å benytte velferdsteknologi.
- Bruker opplever rett behandling til rett tid når u-/planlagte behov blir møtt og systematisk fulgt opp av de kommunale tjenestene.
- Innbyggerne opplever å få veiledning og støtte til å kunne etablere smarte hus i en smart hverdag.

Tiltak i planperioden

- Etablere et sømløst system som sikrer tjenester med velferdsteknologiløsninger til brukere uavhengig av alder, funksjon og bosted.
- Etablere et sted å henvende seg når noe uventet oppstår.
- Bidra i forskning og utviklingsarbeid sammen kunnskapsmiljøene for å dokumentere erfaring og muligheter med ny teknologi.
- Etablere arena for informasjon og læring for innbyggerne og potensielle brukere av velferdsteknologi og kommunale velferdsteknologitjenester.

Hovedmål 2 – Ansatte perspektivet

De ansatte benytter velferdsteknologi som supplement i sitt daglige virke.

Mål

- Ansatte har kjennskap til velferdsteknologiske løsninger og deres anvendelsesområder.
- Ansatte har kompetanse til å vurdere forutsetningene for og konsekvensene ved å ta i bruk ny velferdsteknologi.
- Ansatte har kompetanse til å bruke teknologi i praksis og veilede brukere av teknologi.

Ved måloppnåelse ønsker vi at:

- Ansatte opplever at de har kompetanse og kan nyttiggjøre seg anvendt teknologi og nyttiggjøre seg den i arbeidshverdagen
- Ansatte opplever et positivt og stimulerende arbeidsmiljø som bidrar til nytenkning og innovasjon
- Velferdsteknologi tjenester bidrar positivt ved på rekruttering av helsepersonell
- Kommunen er kjent for å tilby robuste og fleksible løsninger som møter fremtidens utfordringer
- Brukere opplever at de får hjelp og støtte til å forstå og ta i bruk teknologien

Tiltak i planperioden:

- Etablere lærings- og erfaringsarenaer
- Utarbeide nye tjenesteforløp i samarbeid med tjenestene som involveres i tiltakene
- Lage system som sikrer oppdatert kunnskap hos de ansatte
- Etablere prosjekter som sikrer utprøving og erfaring med ny teknologi
- Sikre at velferdsteknologi blir en del av den helhetlige satsningen i kommunen

Hovedmål 3 - Økonomiperspektivet

Kommunen har tatt i bruk velferdsteknologi som bidrar til god ressursutnyttelse og effektive tjenester.

Mål

- Velferdsteknologi bidrar til god ressursutnyttelse og effektive tjenester innen helse- og omsorgsområdet.

Ved måloppnåelse ønsker vi at:

- Teknologien frigir flere hender for å møte fremtidens utfordringer i helse- og omsorg
- Bruker, ansatte og samarbeidspartnere møter et system som sikrer kvalitet i tjenesten

Tiltak i planperioden

- Bygge videre på infrastruktur innen helse
- Etablere hensiktsmessige nye tjenester
- Sikre gode tjenesteforløp
- Vurdere og prøve ut teknologisk alternative tilsynsmåter

Tiltak

- Etablere programmet og utvikle verktøy som sikrer målrettet aktivitet opp mot overordnet mål
- Planlegge og igangsette bruk av elektroniske dørlåssystemer
- Planlegge og igangsette bruk av elektroniske medisindispensere
- Utrede bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi (GPS) til mennesker med (begynnende) kognitiv svikt (demens)

Hovedmål 4 - Samfunnsperspektivet

Kommunen har en aktiv rolle i velferdsteknologisatsningen både i regionen og nasjonalt, og er en aktiv bidragsyter til innovasjon i offentlig sektor.

Mål

- Aurskog-Høland kommune er pådriver i regionalt utviklingsarbeid innen velferdsteknologi.
- Løsningene er formålstjenlige og gir samfunnsøkonomiske gevinster.

Ved måloppnåelse ønsker vi at:

- Innbyggerne opplever at kommunen er godt rustet til å møte utfordringer med brukertilpassede tjenester.

Tiltak i planperioden

- Etablere system som sikrer at nye behov vurderes, valideres, implementeres og driftes etter gjennomført prosjektperiode
- Utrede og etablere et fremtidig knutepunkt for å oppleve og erfare velferdsteknologi
- Kommunen etablerer et system som sikrer vedlikehold og videreutvikling av kunnskap

Informasjon og kommunikasjon

Kommunikasjonsmål

- Skape felles forståelse av programmet og hva det skal bidra til
- Sikre involvering og medvirkning
- Bidra til effektiv tidsbruk for interessenter og programmet gjennom enkle og tilgjengelige informasjonskanaler

Tiltak

- Det skal utarbeides en kommunikasjonsplan og bygge opp informasjonskanaler som websider etc.
- Det er utarbeidet presentasjonsmaler og identitetsmateriale som skal gjenspeiles i all presentasjon av programmet.
- Informasjon om programmet legges ut på hjemmesiden til kommunen.
- Prosjektleder er ansvarlig fra programmets side og trekker med andre ved behov.

Pågående og planlagt aktivitet 2016-2017

- Naturlig overgang fra analoge til digitale trykghetsalarmer til hjemmeboende
- Implementering av elektroniske dørlåser til hjemmeboende. 200 enheter er kjøpt inn, montering og ibruktakelse utføres fra uke 14-2017.
- Slutføring av innføringen av Mobil Omsorg, som er den mobile versjonen av elektronisk pasientjournal.
- Slutføring av innføringen av bærbare enheter for elektronisk signatur og dokumentasjon av utført helsehjelp og kvittering for gitte medisiner.
- Deltakelse i INTERREG-prosjektet SOL- Support Quality Of Life.
- Deltakelse i forskning i forbindelse med INTERREG-prosjektet SOL.
- Avklaringer og oppstart av Innovasjonsideen Relations - Nettportalen for informasjon og kommunikasjon med pasienter og pårørende.
- Utprøving av GPS hos personer med begynnende kognitiv svikt og/eller andre relevante brukere.
- Kartlegge og planlegge innføring av elektroniske medisindispensere
- Utprøving av robotstøvsugere
- Innhente informasjon og kartlegge behovet for digitalt tilsyn
- Utrede og avklare etablering av responscenter/mottakscenter

Begrepsdefinisjon av responscenter/mottakscenter

Alarmmottak er en mottakssentral som tar imot alarmer fra alarmbrukerne, vurderer brukenes behov, og iverksetter nødvendig hjelp.

Alarmmottaket omfatter det tekniske alarmmottaksutstyret, alt personell og alle rutiner som er nødvendige for å motta anrop fra alarmer, holde kontakt med bruker, forestå operasjonsledelse for utrykningstjenesten, og holde kontakt med øvrige tilgrensende helsetjenester.

Fremdriftsplan 2016-2019

Periode	1. kv. 2016	2. kv. 2016	3. kv. 2016	4. kv. 2016	1. kv. 2017	2. kv. 2017	3. kv. 2017	4. kv. 2017	1. kv. 2018	2. kv. 2018	3. kv. 2018	4. kv. 2018	1. kv. 2019	2. kv. 2019	3. kv. 2019	4. kv. 2019
Oppgaver																
Anbud E-låser																
Innkjøp e-låser																
Innføring e-låser																
Innkjøp GPS																
Informasjon om GPS																
Innføre GPS																
Innkjøp Robotstøvsugere																
Utprøving robotstøvsuger																
Innhente informasjon e-medisindispenser																
Kartlegge for e-medisindispenser																
Anbud e-medisindispenser																
Innkjøp e- medisindispenser																
Innføring e-medisindispenser																
Overgang fra analoge til digitale trygghetsalarmer																
Deltakelse i Interreg-prosjektet SOL																
Innhente informasjon om digitalt tilsyn																
Kartlegge behov for digitalt tilsyn																
Anbud digitalt tilsyn																
Innkjøp digitalt tilsyn																
Innføring digitalt tilsyn																
Informasjon om Velferdsteknologi																
Nye initiativ til velferdsteknologi																